

Příběh paní Ingeborg Cäsarové

Paní Ingeborg Cäsarová, rozená Przybylová, se narodila 2. září 1936 v Bohumíně, blízko hranic s Polskem a blízko Ostravy.

Bydlela tam se svými rodiči. Otec byl inženýr u vysokých pecí a maminka byla prodavačka. V roce 1945 znala jenom jedno české slovíčko, i když tatínek znal 6 řečí a maminka mluvila česky i polsky.

Před frontou byli evakuovaní, takže skončili na Libavé. Vraceli se potom pěšky domů.

V noci dorazili a chtěli do svého vlastního bytu, ale ten byl zapečetěn, takže se tam vůbec nedostali.

Přišli k závodu a Inge běžela napřed. Na nic přitom nemyslela, cítila se už doma. A v tom závodní stráž na ní začala rvát: STŮJ !! Ale ona nerozuměla a běžela dál. Stráž začala střílet do vzduchu. Inge se lekla a v šoku zakřičela to jediné české slovíčko, které znala: MAMINKO!

Když stráž slyšela češtinu, okamžitě přestala střílet. Zachránilo ji to život.

Pak se rychle naučila česky. Tatínek ji učil hned všech 7 pádů ve 3. třídě.

Inge to bavilo. Měla jedničky a žáci od ní opisovali.

Po roce 1945 tatínka od Inge, který měl od mládí revma, nechtěli vzít do práce, kvůli diabetu a dietě. Nikdo se za něho nepřimluvil, i když tatínek pomohl několika lidem. Takže její rodina neměla z čeho žít. Jednou Inge a její rodina seděli pod oknem a najednou maminka řekla, že zítra nemá z čeho nakoupit a že nebudou mít z čeho žít a nevěděla, co s nimi bude. Bylo ticho, dívali se jeden na druhého. Chvilí tak seděli a najednou někdo silně zabouchal na dveře. Maminka šla otevřít a za dveřmi stála sousedka z protější ulice. Vešla do kuchyně, pozdravila a na stůl položila 100Kč. Tatínek byl proti tomu, protože to neměl jak vrátit. Paní řekla, že to vracet nemusí, že je to chléb sv. Antonička, a až prý tatínek bude mít více peněz, tak ať to dá někomu, kdo bude mít míň. Tohle bylo pro její rodinu vzpruha, která je provázela po celý život. Paní Ingeborg dodnes tu stovku vrací.

V roce 1947 jim řekli, že půjdou na odsun. Nachystali si věci a odjeli do Kyjova a odtamtud je odvezli do Svatobořic. Ve Svatobořicích měli být 14 dní a pak se měli dostat přes hranice. Po příjezdu se jim vysmáli, že budou rádi, když se odtamtud dostanou za 2 roky. Byli tam dva a půl roku. Když tam dojeli, bylo jich tam asi 10 na otevřeném nákladáku a zdálky viděli pozorovací věže a velký tábor, kde byly samé dřevěné baráky a dřevěné, drátěné dvojité ploty. Dověděla se, že jich tam bylo 1050, samí staří, nemocní nebo postižení lidé. Nikdy neviděla taková postižení. Byli to všechno Němci, kteří neměli kam jít. Ani Německo je nechtělo. V každé rodině byl někdo, kdo byl nemocný, a o kterého se musel někdo postarat. Byli tam lidé bez noh, kteří chodili o klacku nebo po čtyřech jako zvířata. Bylo to strašné.

Lidé to snášeli různě. Jeden byl nešťastný, druhý plakal a naříkal, někdo se neustále svěřoval ostatním, další si vzal život. Byla tam jedna paní, která měla syna na vozíčku a když zemřel, neměla pro koho žít a tak jednou seděla u kapličky a

rozřezala si žíly. Inge ji viděla v ambulanci, když ji ošetřili. Ještě ji zachránili, ale ona to poté zkusila znovu a umřela.

Strava byla hrozná. Dostávali 3 krajíčky chleba, byli to kulaté pecny a vozili se na otevřeném vozíku, na kterém se přepravovali i ti mrtví. Nebyla žádná hygiena . . V jednom baráčku bylo 70 lidí. Měli velký hlad. Netrvalo dlouho a nakazila se tuberkulózou, protože tam byla jedna žena, které bylo 24 let, byla z Mohelnice a měla díry na plicích. Byla tam jediný mladý člověk, takže k ní Inge tíhla.

Nevěděla, že se nakazila. Až když ve škole dělali tuberkulínové zkoušky a ona jediná byla pozitivní.

Během týdne už lehla, nebyla žádná antibiotika. Proležela celé prázdniny a maminka jí mohla dávat jenom obklad z tvarohu a museli ji takhle léčit. Maminka se přitom sama nakazila. Potom, co Inge byla nemocná, dostala trochu mléka a sýr a nějaké vajíčko. Tohle tam jinak vůbec neměli, jen suchý chleba, nějakou marmeládu a černou kávu

Tatínek pracoval v úschovně, kde byly všude odloženy kufry těch lidí, kteří nemohli mít kufry pod postelí.

Nedostával za to vůbec nic. Maminka dostávala 5 Kč na den. Pracovala v zemědělství na poli nebo v prádelně. Práce jí velmi unavovala.

Když měla Inge hlad, zeptala se: „Maminko? Je tenhle chleba můj?“ A maminka vždycky řekla, že ano. A tak šla maminka hladová do práce.

Dopadlo to tak, že v roce 1948 na Vánoce už maminka nemohla hladem ani vstát. Kdyby nebylo pana faráře, tak by možná ani nepřežila, protože to byl jediný člověk, který mohl něco propašovat. Přinesl pro maminku injekce a dostal jí zase na nohy.

Inge chodila do školy ve Svatobořicích. Když byla na vrátnici, tak jí prohledali tašky a knížky, podívali se, jestli něco nevezde nebo nenese a zapsali si, v kolik hodin odešla a v kolik hodin přišla. Nesmělo se nic vynášet, žádná pošta a už vůbec ne dopis.

Ve škole ve Svatobořicích to neměla vůbec lehké. Když šla ze školy pěšky k lágru, tak děti běžely za ní a házely po ní odpad a tašky na hlavu. Nemohla se bránit. Byla na ně sama. Psychicky to nezvládala. Když jednou paní učitelka viděla, jak na ní žáci plivou tak řekla: Ty jsi tím vina! Inge si říkala, v čem se mohla v 10 letech provinit.

Jednou říkala mamince, že ostatní děti mají výborný chleba se škvarkama a že si toho neváží, odhazují ho pryč a ani ho nedojedí.

Maminka řekla, že jí na to ušije pytlíček, aby je mohla sbírat.

Byla jako bezdomovec a skutečně vybírala kůrky z košů.

Za 2 a půl roku polovina lidí z tábora umřela.

Neexistují o tomhle žádné fotky, pouze jednou to bylo v televizi a to jen někdo nakreslil. Když na ta místa přijela po 17 letech s manželem, aby mu to tu ukázala, nic už zde nebylo. Bylo to srovnané se zemí. Tak se rozhodli, že se půjdou podívat na hřbitov. Ale když tam dorazili, nebylo tam nic. Jen obilí

Po těch 2 a půl letech se dostali do Mohelnice.

V Mohelnici byli dalších 6 a půl let, než byli propuštěni. Inge chodila do školy a poté do Zdravotnické školy v Šumperku.

Vdala se a od roku 1961 bydlí v Šumperku.

Paní Ingeborg žije stále aktivně a je předsedkyní Svazu Němců Severní Moravy a Orlických hor.